

Van George R.R. Martin zijn verschenen:

Het stervende licht
Windhaven ♦ (met Lisa Tuttle)

DE WERELD VAN HET LIED VAN IJS EN VUUR

De Hagenridder
De Eed van Trouw
De Onbekende Ridder

De Ijsdraak

HET LIED VAN IJS EN VUUR

Boek 1 Het spel der tronen ♦
Boek 2 De strijd der koningen ♦
Boek 3 Een storm van zwaarden, Deel een: Staal en sneeuw ♦
Boek 3 Een storm van zwaarden, Deel twee: Bloed en goud ♦
Boek 4 Een feestmaal voor kraaien ♦
Boek 5 Een dans met draken, Deel een: Oude vetes, nieuwe strijd ♦
Boek 5 Een dans met draken, Deel twee: Zwaarden tegen draken ♦

De Fevre Dream ♦

♦ Ook verschenen als e-book

GEORGE R.R. MARTIN

De Fevre Dream

LUITINGH FANTASY

© 1982 George R.R. Martin
All rights reserved
© 2013 Nederlandse vertaling
Uitgeverij Luitingh-Sijthoff B.V., Amsterdam
Alle rechten voorbehouden
Oorspronkelijke titel: *Fevre Dream*
Vertaling: Roelof Posthuma
Omslagontwerp: Karel van Laar
Omslagillustratie: J. Rosman

ISBN 978 90 245 6202 2

NUR 334

www.boekenwereld.com
www.dromen-demonen.nl
www.watleesjij.nu

Voor Howard Waldrop,

*Geweldige schrijver, geweldige vriend
en een koortsdromer als geen ander*

St. Louis, april 1857

Abner Marsh tikte ritmisch met de knop van zijn notenhouten wandelstok op de receptiebalie van het hotel om de aandacht van de receptionist te trekken. 'Ik ben hier voor een man die York heet,' zei hij. 'Josh York om precies te zijn. Is er zo iemand in huis?'

De receptionist was een oudere man met een bril. Hij schrok op van het geluid van de wandelstok, draaide zich om, zag Marsh en glimlachte. 'Kijk eens aan, als het kapitein Marsh niet is,' zei hij op vriendschappelijke toon. 'Dat moet wel een halfjaar geleden zijn, kapitein. Maar ik heb over uw ongeluk gehoord. Afschuwelijk, in één woord afschuwelijk. Ik ben hier al sinds 1836 maar ik heb nog nooit zoveel ijs gezien.'

'Hou er maar over op,' zei Marsh geërgerd. Hij had dergelijk commentaar wel verwacht. Het Planters' House was een populaire herberg onder de mannen van de rivierstomers. Marsh had er zelf vaak gegeten vóór die ellendige winter. Maar sinds de zware ijsgang was hij er weggebleven, en niet alleen vanwege de prijs. Hoezeer hij de keuken van Planters' House ook waardeerde, hij zat niet te wachten op het soort gezelschap dat de herberg bood: loodsen, kapiteins en stuurliu, allemaal van de rivier, oude vrienden en oude rivalen, en allemaal op de hoogte van zijn ongeluk. Abner Marsh wilde geen medelijden, van niemand. 'Ik wil alleen maar weten in welke kamer York zit,' zei hij kortaf.

De man schudde nerveus zijn hoofd. 'De heer York is niet op zijn kamer, kapitein. U kunt hem in de eetzaal vinden, waar hij zijn maaltijd nuttigt.'

'Nu? Om deze tijd?' Hij keek op de rijkversierde hotelklok, maakte de messing knopen van zijn jas los en haalde zijn eigen gouden zakhorloge tevoorschijn. 'Het is tien over twaalf in de nacht,' zei hij ongelovig. 'En u zegt dat hij aan het eten is?'

'Jazeker, hij zit aan de maaltijd. De heer York houdt er zijn eigen tijden op na en hij is iemand tegen wie je niet snel nee zegt, kapitein.'

Marsh gromde nors, diep achter in zijn keel, borg zijn horloge op en draaide zich zonder nog een woord te zeggen om naar de weelderige

lobby, die hij met grote, zware passen overstak. Hij was een grote man met weinig geduld en hij was niet gewend aan zakelijke gesprekken om middernacht. Zijn wandelstok voerde hij met zwier, alsof hij nooit ongeluk had gekend en nog altijd dezelfde man was als voorheen.

De eetzaal was bijna even groot en luxueus als de salon van een grote rivierstomer, met kristallen luchters aan glimmende, messing armaturen en tafels gedekt met fijn, wit tafellinnen en het beste porselein en kristal. Op de normale tijd zouden de tafels vol hebben gezeten met reizigers en bemanningsleden van de stomers, maar nu was de zaal bijna leeg en de meeste lampen waren gedoofd. Misschien was er toch wel iets te zeggen voor zakelijke besprekingen om middernacht, bedacht Marsh. Hij zou in elk geval geen uitingen van medeleven en sympathie hoeven te verduren. Bij de deur naar de keuken stonden twee zwarte obers zacht te praten. Hij liep hen zonder een blik voorbij, naar de achterkant van de zaal waar een goedgeklede vreemdeling alleen zat te dineren.

De ander moest hem horen naderen, maar hij keek niet op en bleef zijn surrogaat schildpadsoep uit een porseleinen kom lepelen. De snit van zijn lange, zwarte jas maakte direct duidelijk dat hij geen man van de rivier was; iemand uit het oosten dus, of misschien zelfs een buitenlander. Hij was groot, maar lang niet van Marsh' formaat. Zoals hij daar zat, leek hij lang, maar hij was veel minder breed dan de kapitein. Op het eerste gezicht leek hij oud, vanwege zijn witte haar, maar toen Marsh dichterbij kwam, zag hij dat het niet wit was maar heel lichtblond, waardoor de vreemdeling plotseling een haast jongensachtige indruk maakte. York was gladgeschoren, droeg geen snor of bakkebaarden op zijn lange, koele gezicht en had een huid die even licht was als zijn haar. Hij had de handen van een vrouw, bedacht de kapitein toen hij naast de tafel bleef staan.

Hij tikte met zijn wandelstok op het tafelblad. Het linnen verzachtte het geluid tot een vriendelijk geklop. 'Bent u Josh York?'

York keek op en hun blikken kruisten elkaar.

Abner Marsh zou zich het moment dat hij voor het eerst in de ogen van Joshua York keek tot het eind van zijn dagen herinneren. Welke gedachten er ook door zijn hoofd speelden en welke plannen hij ook had gemaakt, ze werden opgezogen in de maalstroom van die ogen. De jonge en de oude man, de dandy en de buitenlander – ze waren op slag allemaal verdwenen en alleen York was er nog, de man zelf, de kracht die van hem uitging, de droom en de intensiteit.

Zijn ogen waren grijs en alarmerend donker in zijn bleke gezicht. De pupillen waren priemende, inktzwarte punten die zich regelrecht in Marsh boorden en zijn ziel wogen. Het grijs eromheen leek te leven en

te bewegen als mist boven de rivier, die in de donkere nacht oevers en lichten laat verdwijnen zodat er niets meer op de wereld bestaat dan je eigen boot, de rivier en de mist. In die grijsheid zag Abner Marsh dingen, vluchtige visioenen die direct weer verdwenen. Er school een kille intelligentie in de blik, maar ook een monster, duister en angstaanjagend, geketend en razend, brullend tegen de mist. Een lach, eenzaamheid en wrede hartstocht – York had het allemaal in zijn ogen.

Maar vooral was er die kracht, een verschrikkelijke kracht, gestaag en meedogenloos als het ijs dat de dromen van de kapitein had verpulverd. Ergens in die grijze wereld voelde hij het ijs bewegen, langzaam, o zo langzaam. Hij kon het afschuwelijke versplinteren van zijn boten en al zijn hoop weer horen.

Marsh had in zijn tijd menig man met zijn blik bedwongen en hij hield lang stand tegen York, terwijl hij zo hard in zijn wandelstok kneep dat hij bang was hem te zullen breken. Maar uiteindelijk moest hij weggijken.

De man aan de tafel duwde zijn soep opzij en maakte een uitnodigend gebaar. ‘Kapitein Marsh. Ik verwachtte u al. Gaat u zitten.’ Zijn stem was zacht, beschaafd en ontspannen.

‘Ja,’ antwoordde de kapitein te zacht. Hij trok de stoel tegenover York naar achteren en ging zitten. Marsh was een forse man van ruim één meter tachtig die honderddertig kilo woog. Hij had een rood gezicht en een volle, zwarte baard die hij droeg om zijn platte, ingedeukte neus en talloze wratten te verbergen, maar zelfs de beharing hielp niet veel. Ze noemden hem de lelijkste man van de rivier, en dat wist hij. In zijn donkerblauwe kapiteinsjas met dubbele rij messing knopen was hij een norse, imponerende figuur. Maar de ogen van York hadden hem van al zijn bravoure beroofd. De man was een fanaticus, besloot Marsh. Hij had eerder zulke ogen gezien, bij gekken, opruiende predikanten en ooit in het gezicht van John Brown, een van de hoofdrolspelers in de strijd tegen de slavernij die bloedend Kansas werd genoemd. Hij wilde niets van doen hebben met dergelijke figuren, predikers, lui die de slavernij wilden afschaffen of geheelonthouders.

Maar toen York begon te praten, klonk hij niet als een fanaticus. ‘Kapitein, ik heet Joshua Anton York. J.A. York in het zakenleven, Joshua voor mijn vrienden. Ik hoop dat wij na verloop van tijd zowel zakenrelaties als vrienden zullen zijn.’ Zijn toon was hartelijk en redelijk.

‘Dat zullen we moeten afwachten,’ antwoordde Marsh onzeker. De grijze ogen tegenover hem leken nu gereserveerd en ietwat geamuseerd. Wat hij erin had gezien, was verdwenen en hij voelde zich verward.

‘Ik neem aan dat u mijn brief hebt ontvangen?’

‘Ik heb hem bij me.’ De kapitein trok de opgevouwen envelop uit zijn jaszak. Het aanbod had een ongelooflijke uitkomst geleen toen de brief aankwam, de redding van alles wat hij vreesde verloren te hebben. Maar nu was hij er niet meer zo zeker van. ‘Dus u wilt in de pakketvaart stappen, begrijp ik?’ Hij leunde voorover.

Een ober kwam naar hun tafel. ‘Dineert u met meneer York, kapitein?’

‘Doet u dat,’ drong York aan.

‘Laat ik dat dan maar doen.’ York kon hem wellicht met zijn ogen de baas, maar er was geen man op de rivier die hem met eten kon verslaan. ‘Ik neem wat van die soep, een dozijn oesters en een paar geroosterde kippen met gebakken aardappels en zo. Zorg dat ze goed krokant zijn. En iets om het allemaal mee weg te spoelen. Wat drinkt u, York?’

‘Bourgogne.’

‘Goed, ik neem een fles van hetzelfde.’

York keek geamuseerd. ‘U hebt een formidabele eetlust, kapitein.’

‘Dit is een for-mi-da-be-le stad,’ zei Marsh voorzichtig, ‘en een for-mi-da-be-le rivier, meneer York. Je moet hier je krachten op peil houden. Dit is geen New York of Londen.’

‘Daar ben ik me van bewust.’

‘Dat hoop ik van harte, als u in de stoomvaart wilt gaan. Dat is het meest for-mi-da-be-le van alles.’

‘Zullen we dan direct ter zake komen? U bent de eigenaar van een pakketbotenlijn. Ik zou er graag een aandeel van vijftig procent in kopen. En aangezien u hier bent, neem ik aan dat u geïnteresseerd bent in mijn aanbod.’

‘Ik ben bijzonder geïnteresseerd,’ gaf Marsh toe, ‘en ook bijzonder verbaasd. U lijkt me een intelligente man. Ik neem aan dat u inlichtingen over mij hebt ingewonnen voordat u deze brief schreef.’ Hij tikte met zijn vinger op de envelop. ‘U moet dus weten dat ik de afgelopen winter zo goed als geruïneerd ben geraakt.’

De man zei niets, maar iets in zijn gezicht spoorde de kapitein aan verder te gaan.

‘De Fevre River Pakketbotenmaatschappij, dat ben ik. De naam is afgeleid van mijn geboorteplaats, aan de Fevre in de buurt van Galena – het wil dus niet zeggen dat ik alleen op die rivier voer. Ik had zes boten en werkte vooral op de bovenloop van de Mississippi, tussen St. Louis en St. Paul, met soms tochten over de Fevre, de Illinois en de Missouri. Alles ging prima en ik kocht vrijwel elk jaar een of twee nieuwe boten. Ik had plannen om het werkterrein tot de Ohio uit te breiden, of misschien zelfs naar New Orleans. Maar afgelopen juli ontplofte er een

ketel op mijn *Mary Clarke*, in de buurt van Dubuque. Het schip brandde af tot aan de waterlijn. Er vielen honderd doden. En deze winter – het was een ramp. Vier van mijn boten lagen voor de winter hier in St. Louis. De *Nicholas Perrot*, de *Dunleith*, de *Sweet Fevre* en mijn *Elizabeth A.*, gloednieuw, nog maar vier maanden in gebruik en een schitterende boot, bijna honderd meter lang, met twaalf grote ketels – de snelste stomer op de rivier. Lady Liz was mijn trots en glorie. Ze kostte me tweehonderdduizend dollar, maar ze was elke cent waard.' De soep werd geserveerd. Marsh proefde ervan en vertrok zijn gezicht. 'Te heet,' zei hij. 'Hoe dan ook, St. Louis is een goede plek om te overwinteren. Het vriest hier nooit te hard of te lang. Maar deze winter was het anders. Dat mag je wel zeggen. Ijs. De hele verrekke rivier dichtgevroren.' De kapitein legde zijn grote, rode hand open op tafel en sloot zijn vingers langzaam tot een vuist. 'Leg daar een ei in en dan krijg je een indruk, York. Ijs kan een rivierstomer makkelijker versplinteren dan ik een ei kan fijnknippen. En als het begint te breken, wordt het nog erger. Grote schotsen die de rivier afdrijven, kruiend ijs dat werven, steigers, boten en alles vernietigt. Na die winter was ik alle vier mijn boten kwijt. Het ijs heeft ze me afgenomen.'

'Verzekering?' vroeg York.

Marsh begon zijn soep luidruchtig slurpend naar binnen te werken. Tussen twee happen door schudde hij zijn hoofd. 'Ik ben geen gokker. Ik heb nooit een verzekering genomen. Dat is niets dan gokken, maar dan met een inzet tegen jezelf. Al het geld dat ik verdiende, stopte ik in mijn boten.'

York knikte. 'Maar u hebt nog steeds een boot, naar ik meen.'

'Dat is waar.' Marsh had zijn soep op en wenkte voor de volgende gang. 'De *Eli Reynolds*, een kleine boot van honderdvijftig ton, met een hekrad, dus aan de achterstevan. Ik heb haar op de Illinois gebruikt omdat ze weinig diepgang heeft, en voor de winter lag ze in Peoria, waar niet veel ijs was. Maar de *Eli Reynolds* is niet veel waard. Ze heeft me nieuw niet meer dan vijftwintigduizend dollar gekost, en dat was in 1850.'

'Zeven jaar geleden,' merkte York op. 'Niet heel lang.'

Marsh schudde zijn hoofd. 'Zeven jaar is enorm lang voor een rivierstomer. De meeste houden het niet langer dan vier of vijf jaar uit. De rivier verslindt ze. De *Eli Reynolds* was beter gebouwd dan de meeste andere, maar ze heeft niet lang meer te gaan.' De kapitein begon aan zijn oesters, die hij in hun geheel van de schelp naar binnen liet glijden om ze vervolgens met een stevige slok wijn weg te spoelen. 'Ik ben dus verbaasd, York,' ging hij verder toen hij er een stuk of zes had verorberd.

‘U wilt een aandeel van vijftig procent in mijn lijn, die uit slechts een kleine en oude boot bestaat. In uw brief noemde u een prijs. Een veel te hoge prijs. Misschien dat de Fevre River Pakketbotenmaatschappij dat waard was toen ik zes boten had. Maar nu niet meer.’ Hij gooide een volgende oester naar binnen. ‘U kunt uw investering in geen tien jaar terugverdienen, niet met de *Reynolds*. Ze kan niet genoeg vracht of passagiers vervoeren.’ Hij veegde zijn lippen af aan zijn servet en keek de vreemdeling tegenover hem aan. Het eten had hem nieuwe kracht gegeven en hij voelde zich weer zijn oude zelf, baas over de situatie. Yorks blik was onmiskenbaar intens, maar er was niets in om bang voor te zijn.

‘U hebt mijn geld nodig, kapitein,’ zei de man. ‘Waarom vertelt u me dit? Bent u niet bang dat ik een andere partner opzoek?’

‘Ik werk niet op die manier,’ antwoordde Marsh stellig. ‘Ik zit al dertig jaar op de rivier. Als jongen zakte ik met vlotten af naar New Orleans, ik heb op platbodems en duwschuiten gewerkt voordat ik op de stomers kwam. Ik ben loods geweest en stuurman, hulpmachinist en zelfs dekknecht. Ik ben alles geweest wat je maar kunt zijn in dit vak, op één ding na: een bedrieger.’

‘Een eerlijk man,’ zei York op een licht ironische toon en Marsh vroeg zich af of hij in het ootje werd genomen. ‘Ik ben blij dat u mij zelf hebt verteld hoe uw bedrijf erbij staat, kapitein. Uiteraard wist ik dat al, en mijn aanbod blijft gelden.’

‘Waarom?’ vroeg hij bot. ‘Alleen een dwaas gooit geld weg. U lijkt me geen dwaas.’

De hoofdgang werd geserveerd voordat York antwoord kon geven. De kippen van Marsh waren perfect krokant, zoals hij ze graag had. Hij sneed een poot los en begon hongerig te eten. York kreeg een dikke plak rosbief, rood en half rauw, badend in het bloed en de jus. De kapitein keek hoe hij het vlees behendig en met gemak aanviel. Hij liet zijn mes erdoor glijden alsof het boter was, zonder een ogenblik stil te houden om te hakken of te zagen, zoals Marsh zelf vaak deed. Hij gebruikte zijn vork als een deftige heer, zijn handen vloeiend langs elkaar bewegend bij het aanzetten van zijn mes. Kracht en gratie, York had beide in die lange, bleke handen en daar had Marsh bewondering voor. Hij vroeg zich af waarom hij ze eerder voor vrouwenhanden had kunnen houden. Ze waren wit, maar sterk, hard als de witte toetsen van de vleugel in de grote salon van de *Eclipse*.

‘En?’ drong de kapitein aan. ‘U hebt mijn vraag niet beantwoord.’

Joshua York zweeg even. ‘U bent eerlijk geweest tegen mij, kapitein Marsh,’ zei hij ten slotte. ‘Ik zal uw eerlijkheid niet met leugens belonen,

zoals ik van plan was. Maar ik zal u ook niet met de waarheid belasten. Er zijn zaken die ik u niet kan vertellen, zaken die u niet zou willen weten. Ik leg u mijn voorwaarden voor, om te kijken of we tot overeenstemming kunnen komen. Zo niet, dan gaan we vriendschappelijk uit elkaar.'

Marsh sneed de borst van zijn tweede kip. 'Ga verder, ik ga niet weg.'

York legde zijn mes en vork neer en zette zijn vingertoppen tegen elkaar.

'Ik heb mijn eigen redenen om heer en meester te willen zijn op een rivierstomer. Ik wil over de hele lengte van deze prachtige rivier reizen, in alle rust en comfort, niet als passagier maar als kapitein. Ik heb een droom, een doel. Ik zoek vrienden en bondgenoten en ik heb vijanden, veel vijanden. De details zijn voor u verder niet van belang. Als u ze niettemin wilt horen, vertel ik u leugens. Dwing mij daar niet toe.' Zijn ogen werden even keihard, maar verzachtten weer toen hij glimlachte. 'Het enige wat voor u van belang is, kapitein, is mijn verlangen om een boot te bezitten en er de zeggenschap over te hebben. Zoals u ziet ben ik geen rivierman. Ik weet niets van stomers of van de Mississippi, afgezien van wat ik in een stuk of wat boeken heb gelezen en wat ik heb geleerd tijdens mijn verblijf in St. Louis. Ik heb dus een partner nodig, iemand die vertrouwd is met de rivier en het slag mensen dat daar woont. Iemand die de dagelijkse gang van zaken op mijn boot regelt en die mij vrijlaat om mijn eigen doelen na te jagen.'

Die partner moet ook over andere kwaliteiten beschikken. Hij moet discreet zijn, omdat ik niet wil dat mijn gedrag – dat soms merkwaardig is, dat geef ik toe – het gesprek van de dag wordt in alle aanlegplaatsen. Hij moet betrouwbaar zijn omdat ik het hele reilen en zeilen in zijn handen leg. Hij moet dapper zijn. Ik wil geen zaken doen met een zwakkeeling, een bijgelovige of iemand die overdreven religieus is. Bent u religieus ingesteld, kapitein?'

'Nee,' zei Marsh. 'Ik heb het nooit op Bijbelfanaten gehad, en zij niet op mij.'

York glimlachte. 'Pragmatisch. Ik wil een pragmatische partner. Iemand die zich op zijn deel van de overeenkomst concentreert en mij niet te veel vragen stelt. Ik stel prijs op mijn privacy en als mijn gedrag soms vreemd, willekeurig of grillig lijkt, wil ik daar niet op worden aangesproken. Begrijpt u wat ik van u vraag?'

Marsh wreef nadenkend over zijn baard. 'En als ik dat begrijp?'

'Dan worden we partners. Laat uw advocaten en werknemers de lijn runnen. U reist met mij mee op de rivier. Ik ben de kapitein. U kunt uzelf loads noemen, stuurman, medekapitein, wat u maar wilt. De da-

gelijke leiding op de boot laat ik aan u over. Ik zal niet vaak bevelen geven, maar wanneer ik het doe, zorgt u ervoor dat ik onvoorwaardelijk gehoorzaamd word. Ik heb vrienden die met ons mee zullen reizen in de passagiershutten, kosteloos. Misschien geef ik ze bepaalde posities aan boord, taken waar ik hen geschikt voor acht. En het kan zijn dat ik nog meer vrienden maak langs de rivier, die ik dan ook aan boord breng. U heet hen welkom. Kapitein Marsh, als u met deze voorwaarden kunt leven, worden we samen rijk en reizen we ontspannen en in weelde over uw rivier.'

Abner Marsh lachte. 'Misschien. Maar het is niet mijn rivier, meneer York, en als u denkt dat we in luxe kunnen reizen op de oude *Eli Reynolds*, dan komt u van een koude kermis thuis als u aan boord stapt. Het is een oude, versleten badkuip met armzalige voorzieningen, en meestentijds volgepakt met vreemdelingen die met een dekplaats van het ene onooglijke gat naar het andere reizen. Ik ben al twee jaar niet meer aan boord geweest – de oude kapitein Yoerger vaart voor mij met de *Reynolds* – maar de laatste keer dat ik aan het roer stond, stonk ze een uur in de wind. Als u luxe wilt, moet u zien dat u een aandeel koopt in de *Eclipse* of de *John Simonds*.'

Joshua York nipte van zijn wijn en glimlachte. 'Ik dacht niet aan de *Eli Reynolds*, kapitein.'

'Het is de enige boot die ik heb.'

York zette zijn glas neer. 'Kom mee. We zijn hier klaar. Laten we naar mijn kamer gaan om de zaak verder te bespreken.'

Marsh begon zwakjes te protesteren – het Planters' House had een uitstekend dessertmenu dat hij niet graag liet schieten. Maar York hield voet bij stuk.

De kamer was een grote, goed ingerichte suite, de beste die het hotel te bieden had, meestal gereserveerd voor rijke planters uit New Orleans. 'Ga zitten,' zei York. Hij wees naar een grote, comfortabele stoel in de salon. De kapitein deed wat hem gezegd werd terwijl zijn gastheer naar een andere kamer liep en even later terugkwam met een kleine, met ijzer beslagen kist. 'Kom hier,' zei hij, maar Marsh was al overeind gekomen om achter hem te gaan staan. York sloeg het deksel open.

'Goud,' zei Marsh zacht. Hij pakte een handvol munten, liet ze tussen zijn vingers door glijden en genoot van het gevoel van het zachte, gele metaal, de warme glans en het rinkelende geluid. Hij bracht een van de munten naar zijn mond en beet. 'Echt,' zei hij spugend. De munt vloog terug de kist in.

'Tienduizend dollar in goudstukken van twintig dollar,' zei York. 'Ik heb nog twee van zulke kisten en kredietbrieven voor aanzienlijk hogere

bedragen van banken in Londen, Philadelphia en Rome. Neem mijn aanbod aan, kapitein Marsh, en u krijgt een tweede boot, een die aanzienlijk groter en luxueuzer is dan uw *Eli Reynolds*. Of misschien moet ik zeggen dat wij een tweede boot krijgen.' Hij glimlachte.

Abner Marsh was van plan geweest het aanbod van York af te slaan. Hij had het geld hard genoeg nodig, maar hij was een achterdochtig man die niet van raadsels hield, en York vergde te veel van zijn goede vertrouwen. Het aanbod had te goed geklonken om waar te zijn. De kapitein was ervan overtuigd dat er ergens een addertje onder het gras zat en dat het hem slecht zou bekomen als hij zou toehappen. Maar kijkend naar Yorks glanzend gele rijkdom begon hij zijn vastberadenheid te verliezen. 'Een nieuwe boot, zegt u?' vroeg hij weifelend.

'Ja. En dat komt boven op de prijs die ik betaal voor een belang van vijftig procent in uw pakketbotenlijn.'

'Hoeveel...' begon Marsh. Zijn lippen waren droog. Hij likte ze nerveus. 'Hoeveel wilt u in de bouw van die nieuwe boot steken, meneer York?'

'Hoeveel is er nodig?' vroeg de man rustig.

De kapitein pakte opnieuw een handvol gouden munten en liet ze tussen zijn vingers door rinkelend terugvallen in de kist. Zoals ze glanzden... dacht hij bij zichzelf, maar het enige wat hij zei was: 'U zou niet zoveel mee moeten nemen, York. Er lopen genoeg schurken rond die u al voor één van die munten zouden ombrengen.'

'Ik kan mijzelf beschermen, kapitein.' Marsh zag de blik in zijn ogen en kreeg koude rillingen. Hij had medelijden met de dief die zou proberen om er met het goud van Joshua York vandoor te gaan.

'Loopt u met mij mee naar de aanlegkades?'

'U hebt me nog geen antwoord gegeven, kapitein.'

'U krijgt uw antwoord. Maar kom eerst mee. Ik moet u iets laten zien.'

'Goed.' York sloot de kist en de zachte, gele glans verdween uit de kamer, die plotseling beklemmend en donker leek.

De nachtlucht was koel en vochtig en het klakken van hun laarzen weergalmde door de donkere, verlaten straten. Yorks gang stak soepel en elegant af tegen de zware, autoritaire tred van de kapitein. Hij droeg een losse loodsjas in de vorm van een cape en een oude, hoge hoed die een lange schaduw wierp in het licht van de halve maan. De kapitein keek nors naar de donkere steegjes tussen de sombere bakstenen pakhuizen en probeerde een onverzettelijke, laatdunkende kracht uit te stralen die genoeg moest zijn om straatrovers op afstand te houden.

Langs de kades lagen minstens veertig stoomboten die aan meerpalen

en drijvende steigers waren vastgebonden. Zelfs op dit uur was het nog niet overal stil. Hoge stapels vracht wierpen zwarte schaduwen in het maanlicht. Ze liepen langs sjouwers die tegen kratten en balen hooi zaten uit te rusten, de fles van hand tot hand lieten gaan of hun pijpen van gedroogde maïskolven rookten. Bij tien of meer boten brandde er nog licht achter de ramen van de hutten. De pakketboot *Wyandotte*, die op de Missouri voer, was verlicht en werd op stoom gebracht. Ze zagen een man naast het stuurhuis op het hoogste dek van een grote zijradstomer staan. Hij keek nieuwsgierig in hun richting toen Abner Marsh en York voorbijkwamen en verder liepen langs de processie van donkere, stille stomers, met hun hoge schoorstenen die tegen de sterrenhemel afstaken als zwarte bomen, be kroond met vreemde bloemen.

De kapitein bleef uiteindelijk staan voor een grote, rijkversierde boot met zijraderen. De vracht lag als een berg opgetast op het hoofddek en de loopplank was hoog opgetrokken om ongewenste indringers van boord te houden. Zoals ze met haar neus tegen de oude, verweerde werfboot lag, was zelfs in het schemerlicht van de halve maan de grandeur van het vaartuig duidelijk te zien. Het was zonder meer de grootste en indrukwekkendste rivierstomer die langs de kades afgemeerd lag.

‘Ja?’ zei Joshua York zacht, met respect in zijn stem. Dat was misschien het doorslaggevende geweest, bedacht Marsh later – het respect in zijn stem.

‘Dat is de *Eclipse*,’ zei de kapitein. ‘De naam van de boot staat op de raderkast.’ Hij wees met zijn stok. ‘Kunt u het lezen?’

‘Heel goed. Ik kan uitstekend zien in de nacht. Dit is dus een bijzondere boot?’

‘Bijzonder? Ja, ze is bijzonder. Dit is de *Eclipse*, en elke man en jongen langs de rivier kent haar. Ze is nu oud – ze werd in 1852 gebouwd, vijf jaar geleden, maar ze is nog altijd groots. Ze zeggen dat ze driehonderdvijfenzeventigduizend dollar kostte en ze was het waard. Er is nooit een grotere, mooiere, for-mi-da-be-le-re boot geweest dan deze hier. Ik heb haar bestudeerd, ben als passagier op haar meegevaren. Ik weet waar ik het over heb.’ Marsh wees. ‘Ze is honderdelf meter lang en twaalf meter breed. De grote salon aan boord is honderd meter lang, en zo iets heb je nog nooit gezien. Aan de ene kant staat een gouden standbeeld van Henry Clay, aan de andere kant van Andy Jackson en ze staan elkaar over die hele afstand woest aan te kijken. De salon heeft meer kristal, zilver en gekleurd glas dan waar het Planters’ House van kan dromen, er hangen schilderijen, het eten is fantastisch en spiegels – zúlke spiegels. En dat is allemaal nog niets in vergelijking met haar snelheid.

Onder het salondek staan niet minder dan vijftien ketels. De machine maakt een slag van 3,3 meter – ik zeg u, er is geen boot op welke rivier ook die het tegen haar kan opnemen wanneer kapitein Sturgeon haar volle stoom geeft. Ze haalt met gemak achttien mijl per uur, stroomopwaarts. In 1853 heeft ze het record gevestigd van New Orleans naar Louisville. Ik weet de tijd nog uit mijn hoofd. Vier dagen, negen uur en dertig minuten. Ze versloeg die verdomde *A.L. Shotwell* met vijftig minuten, hoe snel de *Shotwell* ook is.’ Marsh draaide zich half om en keek York aan. ‘Ik hoopte dat mijn Lady Liz het op een dag tegen de *Eclipse* zou opnemen, haar tijd zou verbeteren of regelrecht tegen haar zou racen, maar ze had het nooit kunnen halen, weet ik nu. Ik hield mezelf voor de gek. Ik had het geld niet om een boot te bouwen die het tegen de *Eclipse* kan opnemen.

Geef me dat geld, meneer York, en u hebt een partner. Dat is mijn antwoord. U wilt de helft van de Fevre River Pakketbotenmaatschappij en een partner die alles rustig regelt en geen vragen stelt over uw aangelegenheden? Prima. Geef mij het geld om een boot als deze hier te bouwen, en ik ben uw man.’

Joshua York keek naar de grote boot die sereen en stil in de duisternis lag, rustig dobberend op het water, klaar voor alle uitdagingen. Glimlachend en met een schemerige fonkeling in zijn ogen keek hij Abner Marsh aan. ‘Akkoord,’ was alles wat hij zei. Daarop stak hij zijn hand uit.

De kapitein grijsde zijn schots en scheve gebit bloot en legde zijn grote vlezige vingers strak om de slanke witte hand van York. ‘Akkoord,’ zei hij luid, terwijl hij uit alle kracht begon te knijpen zoals hij bij het zakendoen altijd deed om de standvastigheid en moed van zijn partners te testen. Hij kneep tot hij de pijn in hun ogen zag.

Maar de ogen van York bleven helder en zijn hand klemde met een verbazingwekkende kracht rond die van Marsh. Harder en harder werd de greep, terwijl de spieren onder die bleke huid opbolden en zich spannen als ijzeren veren. Marsh moest slikken om niet te gaan gillen.

York liet los. ‘Kom.’ Hij gaf de kapitein een klap op zijn schouder die hem half liet struikelen. ‘Er moeten plannen worden gemaakt.’

New Orleans, mei 1857

Norse Billy Tipton kwam iets over tien bij de Franse handelsbeurs aan en zag hoe er vier tonnen wijn, zeven kratten droge goederen en een scheepslading meubels werden geveild voordat de slaven werden binnengebracht. Hij leunde met zijn ellebogen op de lange, marmeren bar die half om de ronde ruimte liep en dronk zwijgend van zijn absint, terwijl hij keek hoe de veilingmeesters of *encanteurs* hun handelswaar in twee talen aan de man probeerden te brengen. Norse Billy was een duistere, magere en lijkleke man met een lang paardengezicht dat de sporen droeg van de pokken die hij als jongen had gehad. Zijn haar was dun, bruin en schilferig. Hij glimlachte zelden en had angstwekkend ijzige ogen.

Die ogen, koud en gevaarlijk, waren zijn bescherming. De Franse handelsbeurs was een imponerend geheel, al te groots naar zijn smaak, en het was een feit dat hij er niet graag kwam. Ze werd gehouden in de ronde hal van het St. Louis Hotel onder een hoge koepel met een roosvenster, waardoor het daglicht neerstroomde op de veilingtafels en de bidders. De koepel had met gemak een doorsnee van vierentwintig meter. Om de ronde ruimte met galerijen stonden grote pilaren. Het plafond was uitbundig versierd, de muren waren overdekt met merkwaardige schilderijen en de bar was van massief marmer, net als de vloer en de tafels van de *encanteurs*. De vaste bezoekers zagen er even weelderig uit als het decor: rijke planters die stroomopwaarts aan de rivier woonden en jonge creoolse dandy's uit de oude stad. Norse Billy had een hekel aan de creolen, de blanke kolonisten van Franse afkomst, met hun rijke kleding, hooghartige maniertjes en donkere, minachtende ogen. Hij stond niet graag tussen hen in. Ze waren heetgebakerd, zochten altijd ruzie en waren verzot op duelleren. En soms nam een van die jongens aanstoot aan hem vanwege de manier waarop hij hun taal verminkte en naar hun vrouwen keek, kortom vanwege zijn ongemanierde, sjofele, arrogante Amerikaansheid. Maar dan zagen ze zijn ogen, vaal, star, vervuld van kwaadaardigheid – en meestal wendden ze zich af.

Niettemin, als het aan hem lag, zou hij zijn slaven liever bij de Amerikaanse handelsbeurs in het St. Charles gaan halen, waar de manieren

minder verfijnd waren, Engels de voertaal was in plaats van Frans en hij zich minder buitenstaander voelde. De grandeur van de ronde hal in het St. Louis Hotel imponeerde hem niet, op de kwaliteit van de geserveerde drankjes na.

Toch moest hij hier noodgedwongen één keer per maand naartoe. De Amerikaanse handelsbeurs was prima om veldslaven of koks te halen, zo donker als je maar wilde, maar voor een lekker meisje, zo'n jonge, lichtgetinte schoonheid met een achtste negerbloed zoals Julian ze het liefst had, moest je naar de Franse handelsbeurs. Julian wilde schoonheid, hij stond op schoonheid.

Norse Billy deed wat Damon Julian hem zei.

Het was tegen elfen toen de laatste wijn was geveild en de handelaren hun waren uit de slavencellen aan Moreau Street, Esplanade Street en Common Street naar binnen brachten. Mannen en vrouwen, oud en jong, en kinderen, van wie er buitenproportioneel veel een lichte huidskleur en haast blanke gezichten hadden. En ze waren intelligent, wist Norse Billy, waarschijnlijk spraken ze Frans. Ze werden aan de ene kant van de ruimte opgesteld voor inspectie en een aantal jonge creoolse mannen liep vrolijk langs de rij, luchtig commentaar leverend terwijl de handel van die dag nader werd bekeken. Norse Billy bleef aan de bar en bestelde nog een absint. Hij had de meeste depots de vorige dag al bezocht om het aanbod te bekijken. Hij wist wat hij wilde.

Een van de veilingmeesters sloeg met zijn hamer op de marmeren tafel. Onmiddellijk staakten de vaste bezoekers hun gesprekken en richtten hun aandacht op hem. Hij wenkte en een jonge vrouw van ongeveer twintig jaar klom wankelend boven op een krat. Ze was een tengere quadrone, met een kwart negerbloed, die vanwege haar grote ogen op haar manier knap was. Ze droeg een bonte katoenen jurk en groene linten in haar haar. De veilingmeester begon haar uitbundig te prijzen. Norse Billy keek ongeïnteresseerd toe hoe twee jonge creolen tegen elkaar opboden. Uiteindelijk werd ze verkocht voor veertienhonderd dollar.

Daarna werd er een oudere vrouw geveild die als kokkin werd aangeprezen, gevolgd door een jonge moeder met twee kinderen, in één koop. Billy wachtte nog een paar verkopen af. Het was kwart over twaalf en de Franse beurs stond bomvol met bieders en toeschouwers toen de slavin die hij had gekozen werd opgevoerd.

Ze heette Emily, vertelde de encanteur. 'Kijk eens naar haar, heren,' brabbelde hij in het Frans, 'kijkt u toch eens. Wat een perfectie! Het is jaren geleden dat er een zo goed lot hier ter veiling werd aangeboden, en het zal opnieuw jaren duren voordat we er weer een van haar kwa-

liteit terugzien.' Norse Billy moest het hem toegeven. Emily was zestien of zeventien jaar, schatte hij, maar al bijzonder goed ontwikkeld als vrouw. Ze keek een beetje angstig op het veilingblok maar de donkere eenvoud van haar jurk liet haar figuur goed uitkomen en ze had een prachtig gezicht – grote, zachte ogen en een gave, getinte huid, licht als *café au lait*. Zij zou Julian bevallen.

Er werd flink geboden. De planters konden zo'n schoonheid niet gebruiken, maar zes of zeven van de creolen zaten hard achter haar aan. Ongetwijfeld hadden de andere slaven Emily ingelicht over wat haar mogelijk te wachten stond. Ze was mooi genoeg om na verloop van tijd haar vrijheid te krijgen en door een van de verfijnde creoolse dandy's in een klein huisje op Ramparts Street te worden gehouden, op zijn minst totdat hij ging trouwen. Ze zou naar de quadronenbals in de Orleans Ballroom gaan, zijden jurken en strikken dragen en de aanleiding voor meer dan één duel worden. Haar dochters zouden een nog lichtere huid krijgen en voor hetzelfde goede leventje opgroeien. Als ze ouder werd, zou ze misschien voor kapster leren of een kosthuis runnen. Norse Billy nam met een kille uitdrukking op zijn gezicht een slok van zijn drankje.

De biedingen werden hoger. Bij tweeduizend dollar waren er nog maar drie mededingers actief. Op dat moment eiste een van hen, een getaande, kale man, dat ze uitgetkleed zou worden. De encanteur snauwde een kort bevel en Emily maakte voorzichtig haar jurk los en stapte eruit. Iemand schreeuwde een schunnig compliment dat een lachsalvo wekte bij het publiek. Het meisje glimlachte onzeker terwijl de veilingmeester grijnsde en zelf ook commentaar leverde. Het bieden begon weer.

Bij vijftentwintighonderd dollar gaf de kale man het op – hij had gekregen wat hij wilde. De overgebleven bidders, twee creolen, boden drie keer in snel tempo achter elkaar en dreven de prijs op tot tweeëntertighonderd dollar. De twijfel begon en de veilingmeester wist de jongste van de twee mannen een eindbod te ontfutselen: drieëntertighonderd dollar.

'Vierendertighonderd,' zei zijn tegenstander rustig. Norse Billy herkende hem. Het was de jonge, magere creool Montreuil, een beruchte gokker en duellist.

De andere man schudde zijn hoofd en de veiling leek voorbij. Montreuil grijnsde al vol verwachting naar Emily. Norse Billy wachtte nog drie tellen voordat hij zijn glas absint opzette. 'Zevenendertighonderd,' zei hij met een luide, heldere stem toen de hamer bijna zou vallen.

De encanteur en het meisje keken beiden verrast op. Montreuil en een paar van zijn vrienden gaven Billy donkere, dreigende blikken. 'Achtendertighonderd,' zei de creool.

'Vierduizend,' bood Norse Billy.

Het was een hoge prijs, zelfs voor een dergelijke schoonheid. De creool zei iets tegen de twee mannen die bij hem stonden en de drie draaiden zich plotseling op hun hielen om en liepen uit de hal weg zonder nog een woord te zeggen. Hun voetstappen tikten driftig op het marmer.

'Ik geloof dat ik de veiling heb gewonnen,' zei Norse Billy. 'Kleed haar aan en maak haar klaar om te vertrekken.' De anderen keken hem allemaal aan.

'Natuurlijk!' zei de encanteur. Een andere veilingmeester stond op achter zijn tafel en trok met zijn hamer de aandacht van het publiek voor een volgende schoonheid, waarop de Franse handelsbeurs weer begon te gonzen.

Norse Billy Tipton leidde Emily door de lange zuilengalerij van de ronde hal naar St. Louis Street, langs alle modieuze winkels waar straat-slijpers en rijke reizigers hen nieuwsgierig nakeken. Toen hij het volle daglicht weer binnenstapte en met zijn ogen tegen de felle gloed knipperde, kwam Montreuil naast hem lopen. 'Monsieur,' begon hij.

'Spreek Engels als je met mij wilt praten,' bromde Billy. 'Hier buiten is het mister Tipton, Montreuil.' Zijn lange vingers trilden en hij fixeerde de ander met zijn ijsskoude blik.

'Mister Tipton,' zei de creool in vlak, accentloos Engels. Zijn gezicht was rood aangelopen. Achter hem stonden zijn twee metgezellen stijf toe te kijken. 'Ik heb eerder meisjes verloren. Ze is prachtig, maar haar te verliezen, betekent niets. Waar ik aanstoot aan neem, is de manier waarop u biedt, mister Tipton. U maakte me belachelijk daarbinnen en zette me voor gek met uw triomfantelijke gedrag.'

'Nou, nou,' zei Norse Billy. 'Nou, nou.'

'U speelt een gevaarlijk spel,' waarschuwde Montreuil. 'Weet u wie ik ben? Als u iemand van stand was, zou ik u uitdagen, meneer.'

'Duelleren is verboden, Montreuil. Heb je dat nog niet gehoord? En ik ben niet van stand.' Hij draaide zich weer om naar het meisje dat voor de gevel van het hotel was blijven staan kijken. 'Kom mee,' zei hij. Toen hij verder liep over het trottoir, kwam ze achter hem aan.

'U zult hiervoor met gelijke munt worden terugbetaald, monsieur!' riep Montreuil hem na.

Billy negeerde hem en sloeg een hoek om. Hij liep stevig door en had nu een zekere trots in zijn gang, wat in de Franse handelsbeurs had ontbroken. Op straat voelde hij zich thuis, hier was hij opgegroeid, hier

Van George R.R. Martin zijn verschenen:

Het stervende licht
Windhaven ♦ (met Lisa Tuttle)

DE WERELD VAN HET LIED VAN IJS EN VUUR

De Hagenridder
De Eed van Trouw
De Onbekende Ridder

De Ijsdraak

HET LIED VAN IJS EN VUUR

Boek 1 Het spel der tronen ♦
Boek 2 De strijd der koningen ♦
Boek 3 Een storm van zwaarden, Deel een: Staal en sneeuw ♦
Boek 3 Een storm van zwaarden, Deel twee: Bloed en goud ♦
Boek 4 Een feestmaal voor kraaien ♦
Boek 5 Een dans met draken, Deel een: Oude vetes, nieuwe strijd ♦
Boek 5 Een dans met draken, Deel twee: Zwaarden tegen draken ♦

De Fevre Dream ♦

♦ Ook verschenen als e-book

GEORGE R.R. MARTIN

De Fevre Dream

LUITINGH FANTASY

© 1982 George R.R. Martin
All rights reserved
© 2013 Nederlandse vertaling
Uitgeverij Luitingh-Sijthoff B.V., Amsterdam
Alle rechten voorbehouden
Oorspronkelijke titel: *Fevre Dream*
Vertaling: Roelof Posthuma
Omslagontwerp: Karel van Laar
Omslagillustratie: J. Rosman

ISBN 978 90 245 6202 2

NUR 334

www.boekenwereld.com
www.dromen-demonen.nl
www.watleesijj.nu

Voor Howard Waldrop,

*Geweldige schrijver, geweldige vriend
en een koortsdromer als geen ander*

St. Louis, april 1857

Abner Marsh tikte ritmisch met de knop van zijn notenhouten wandelstok op de receptiebalie van het hotel om de aandacht van de receptionist te trekken. 'Ik ben hier voor een man die York heet,' zei hij. 'Josh York om precies te zijn. Is er zo iemand in huis?'

De receptionist was een oudere man met een bril. Hij schrok op van het geluid van de wandelstok, draaide zich om, zag Marsh en glimlachte. 'Kijk eens aan, als het kapitein Marsh niet is,' zei hij op vriendschappelijke toon. 'Dat moet wel een halfjaar geleden zijn, kapitein. Maar ik heb over uw ongeluk gehoord. Afschuwelijk, in één woord afschuwelijk. Ik ben hier al sinds 1836 maar ik heb nog nooit zoveel ijs gezien.'

'Hou er maar over op,' zei Marsh geërgerd. Hij had dergelijk commentaar wel verwacht. Het Planters' House was een populaire herberg onder de mannen van de rivierstomers. Marsh had er zelf vaak gegeten vóór die ellendige winter. Maar sinds de zware ijsgang was hij er weggebleven, en niet alleen vanwege de prijs. Hoezeer hij de keuken van Planters' House ook waardeerde, hij zat niet te wachten op het soort gezelschap dat de herberg bood: loodsen, kapiteins en stuurlui, allemaal van de rivier, oude vrienden en oude rivalen, en allemaal op de hoogte van zijn ongeluk. Abner Marsh wilde geen medelijden, van niemand. 'Ik wil alleen maar weten in welke kamer York zit,' zei hij kortaf.

De man schudde nerveus zijn hoofd. 'De heer York is niet op zijn kamer, kapitein. U kunt hem in de eetzaal vinden, waar hij zijn maaltijd nuttigt.'

'Nu? Om deze tijd?' Hij keek op de rijkversierde hotelklok, maakte de messing knopen van zijn jas los en haalde zijn eigen gouden zakhorloge tevoorschijn. 'Het is tien over twaalf in de nacht,' zei hij ongelovig. 'En u zegt dat hij aan het eten is?'

'Jazeker, hij zit aan de maaltijd. De heer York houdt er zijn eigen tijden op na en hij is iemand tegen wie je niet snel nee zegt, kapitein.'

Marsh gromde nors, diep achter in zijn keel, borg zijn horloge op en draaide zich zonder nog een woord te zeggen om naar de weelderige

lobby, die hij met grote, zware passen overstak. Hij was een grote man met weinig geduld en hij was niet gewend aan zakelijke gesprekken om middernacht. Zijn wandelstok voerde hij met zwier, alsof hij nooit ongeluk had gekend en nog altijd dezelfde man was als voorheen.

De eetzaal was bijna even groot en luxueus als de salon van een grote rivierstomer, met kristallen luchters aan glimmende, messing armaturen en tafels gedekt met fijn, wit tafellinnen en het beste porselein en kristal. Op de normale tijd zouden de tafels vol hebben gezeten met reizigers en bemanningsleden van de stomers, maar nu was de zaal bijna leeg en de meeste lampen waren gedoofd. Misschien was er toch wel iets te zeggen voor zakelijke besprekingen om middernacht, bedacht Marsh. Hij zou in elk geval geen uitingen van medeleven en sympathie hoeven te verduren. Bij de deur naar de keuken stonden twee zwarte obers zacht te praten. Hij liep hen zonder een blik voorbij, naar de achterkant van de zaal waar een goedgeklede vreemdeling alleen zat te dineren.

De ander moest hem horen naderen, maar hij keek niet op en bleef zijn surrogaat schildpadsoep uit een porseleinen kom lepelen. De snit van zijn lange, zwarte jas maakte direct duidelijk dat hij geen man van de rivier was; iemand uit het oosten dus, of misschien zelfs een buitenlander. Hij was groot, maar lang niet van Marsh' formaat. Zoals hij daar zat, leek hij lang, maar hij was veel minder breed dan de kapitein. Op het eerste gezicht leek hij oud, vanwege zijn witte haar, maar toen Marsh dichterbij kwam, zag hij dat het niet wit was maar heel licht-blond, waardoor de vreemdeling plotseling een haast jongensachtige indruk maakte. York was gladgeschoren, droeg geen snor of bakkebaarden op zijn lange, koele gezicht en had een huid die even licht was als zijn haar. Hij had de handen van een vrouw, bedacht de kapitein toen hij naast de tafel bleef staan.

Hij tikte met zijn wandelstok op het tafelblad. Het linnen verzachtte het geluid tot een vriendelijk geklop. 'Bent u Josh York?'

York keek op en hun blikken kruisten elkaar.

Abner Marsh zou zich het moment dat hij voor het eerst in de ogen van Joshua York keek tot het eind van zijn dagen herinneren. Welke gedachten er ook door zijn hoofd speelden en welke plannen hij ook had gemaakt, ze werden opgezogen in de maalstroom van die ogen. De jonge en de oude man, de dandy en de buitenlander – ze waren op slag allemaal verdwenen en alleen York was er nog, de man zelf, de kracht die van hem uitging, de droom en de intensiteit.

Zijn ogen waren grijs en alarmerend donker in zijn bleke gezicht. De pupillen waren priemende, inktzwarte punten die zich regelrecht in Marsh boorden en zijn ziel wogen. Het grijs eromheen leek te leven en

te bewegen als mist boven de rivier, die in de donkere nacht oevers en lichten laat verdwijnen zodat er niets meer op de wereld bestaat dan je eigen boot, de rivier en de mist. In die grijsheid zag Abner Marsh dingen, vluchtige visioenen die direct weer verdwenen. Er school een kille intelligentie in de blik, maar ook een monster, duister en angstaanjagend, geketend en razend, brullend tegen de mist. Een lach, eenzaamheid en wrede hartstocht – York had het allemaal in zijn ogen.

Maar vooral was er die kracht, een verschrikkelijke kracht, gestaag en meedogenloos als het ijs dat de dromen van de kapitein had verpulverd. Ergens in die grijze wereld voelde hij het ijs bewegen, langzaam, o zo langzaam. Hij kon het afschuwelijke versplinteren van zijn boten en al zijn hoop weer horen.

Marsh had in zijn tijd menig man met zijn blik bedwongen en hij hield lang stand tegen York, terwijl hij zo hard in zijn wandelstok kneep dat hij bang was hem te zullen breken. Maar uiteindelijk moest hij weggijken.

De man aan de tafel duwde zijn soep opzij en maakte een uitnodigend gebaar. ‘Kapitein Marsh. Ik verwachtte u al. Gaat u zitten.’ Zijn stem was zacht, beschaafd en ontspannen.

‘Ja,’ antwoordde de kapitein te zacht. Hij trok de stoel tegenover York naar achteren en ging zitten. Marsh was een forse man van ruim één meter tachtig die honderddertig kilo woog. Hij had een rood gezicht en een volle, zwarte baard die hij droeg om zijn platte, ingedeukte neus en talloze wratten te verbergen, maar zelfs de beharing hielp niet veel. Ze noemden hem de lelijkste man van de rivier, en dat wist hij. In zijn donkerblauwe kapiteinsjas met dubbele rij messing knopen was hij een norse, imponerende figuur. Maar de ogen van York hadden hem van al zijn bravoure beroofd. De man was een fanaticus, besloot Marsh. Hij had eerder zulke ogen gezien, bij gekken, opruiende predikanten en ooit in het gezicht van John Brown, een van de hoofdrolspelers in de strijd tegen de slavernij die bloedend Kansas werd genoemd. Hij wilde niets van doen hebben met dergelijke figuren, predikers, lui die de slavernij wilden afschaffen of geheelonthouders.

Maar toen York begon te praten, klonk hij niet als een fanaticus. ‘Kapitein, ik heet Joshua Anton York. J.A. York in het zakenleven, Joshua voor mijn vrienden. Ik hoop dat wij na verloop van tijd zowel zakenrelaties als vrienden zullen zijn.’ Zijn toon was hartelijk en redelijk.

‘Dat zullen we moeten afwachten,’ antwoordde Marsh onzeker. De grijze ogen tegenover hem leken nu gereserveerd en ietwat geamuseerd. Wat hij erin had gezien, was verdwenen en hij voelde zich verward.

‘Ik neem aan dat u mijn brief hebt ontvangen?’

‘Ik heb hem bij me.’ De kapitein trok de opgevouwen envelop uit zijn jaszak. Het aanbod had een ongelooflijke uitkomst geleken toen de brief aankwam, de redding van alles wat hij vreesde verloren te hebben. Maar nu was hij er niet meer zo zeker van. ‘Dus u wilt in de pakketvaart stappen, begrijp ik?’ Hij leunde voorover.

Een ober kwam naar hun tafel. ‘Dineert u met meneer York, kapitein?’

‘Doet u dat,’ drong York aan.

‘Laat ik dat dan maar doen.’ York kon hem wellicht met zijn ogen de baas, maar er was geen man op de rivier die hem met eten kon verslaan. ‘Ik neem wat van die soep, een dozijn oesters en een paar geroosterde kippen met gebakken aardappels en zo. Zorg dat ze goed krokant zijn. En iets om het allemaal mee weg te spoelen. Wat drinkt u, York?’

‘Bourgogne.’

‘Goed, ik neem een fles van hetzelfde.’

York keek geamuseerd. ‘U hebt een formidabele eetlust, kapitein.’

‘Dit is een for-mi-da-be-le stad,’ zei Marsh voorzichtig, ‘en een for-mi-da-be-le rivier, meneer York. Je moet hier je krachten op peil houden. Dit is geen New York of Londen.’

‘Daar ben ik me van bewust.’

‘Dat hoop ik van harte, als u in de stoomvaart wilt gaan. Dat is het meest for-mi-da-be-le van alles.’

‘Zullen we dan direct ter zake komen? U bent de eigenaar van een pakketbotenlijn. Ik zou er graag een aandeel van vijftig procent in kopen. En aangezien u hier bent, neem ik aan dat u geïnteresseerd bent in mijn aanbod.’

‘Ik ben bijzonder geïnteresseerd,’ gaf Marsh toe, ‘en ook bijzonder verbaasd. U lijkt me een intelligente man. Ik neem aan dat u inlichtingen over mij hebt ingewonnen voordat u deze brief schreef.’ Hij tikte met zijn vinger op de envelop. ‘U moet dus weten dat ik de afgelopen winter zo goed als geruïneerd ben geraakt.’

De man zei niets, maar iets in zijn gezicht spoorde de kapitein aan verder te gaan.

‘De Fevre River Pakketbotenmaatschappij, dat ben ik. De naam is afgeleid van mijn geboorteplaats, aan de Fevre in de buurt van Galena – het wil dus niet zeggen dat ik alleen op die rivier voer. Ik had zes boten en werkte vooral op de bovenloop van de Mississippi, tussen St. Louis en St. Paul, met soms tochten over de Fevre, de Illinois en de Missouri. Alles ging prima en ik kocht vrijwel elk jaar een of twee nieuwe boten. Ik had plannen om het werkterrein tot de Ohio uit te breiden, of misschien zelfs naar New Orleans. Maar afgelopen juli ontplofte er een

ketel op mijn *Mary Clarke*, in de buurt van Dubuque. Het schip brandde af tot aan de waterlijn. Er vielen honderd doden. En deze winter – het was een ramp. Vier van mijn boten lagen voor de winter hier in St. Louis. De *Nicholas Perrot*, de *Dunleith*, de *Sweet Fevre* en mijn *Eli-zabeth A.*, gloednieuw, nog maar vier maanden in gebruik en een schitterende boot, bijna honderd meter lang, met twaalf grote ketels – de snelste stomer op de rivier. Lady Liz was mijn trots en glorie. Ze kostte me tweehonderdduizend dollar, maar ze was elke cent waard.’ De soep werd geserveerd. Marsh proefde ervan en vertrok zijn gezicht. ‘Te heet,’ zei hij. ‘Hoe dan ook, St. Louis is een goede plek om te overwinteren. Het vriest hier nooit te hard of te lang. Maar deze winter was het anders. Dat mag je wel zeggen. Ijs. De hele verrekke rivier dichtgevroren.’ De kapitein legde zijn grote, rode hand open op tafel en sloot zijn vingers langzaam tot een vuist. ‘Leg daar een ei in en dan krijg je een indruk, York. Ijs kan een rivierstomer makkelijker versplinteren dan ik een ei kan fijnknippen. En als het begint te breken, wordt het nog erger. Grote schotsen die de rivier afdrijven, kruiend ijs dat werven, steigers, boten en alles vernietigt. Na die winter was ik alle vier mijn boten kwijt. Het ijs heeft ze me afgenomen.’

‘Verzekering?’ vroeg York.

Marsh begon zijn soep luidruchtig slurpend naar binnen te werken. Tussen twee happen door schudde hij zijn hoofd. ‘Ik ben geen gokker. Ik heb nooit een verzekering genomen. Dat is niets dan gokken, maar dan met een inzet tegen jezelf. Al het geld dat ik verdiende, stopte ik in mijn boten.’

York knikte. ‘Maar u hebt nog steeds een boot, naar ik meen.’

‘Dat is waar.’ Marsh had zijn soep op en wenkte voor de volgende gang. ‘De *Eli Reynolds*, een kleine boot van honderdvijftig ton, met een hekrad, dus aan de achtersteven. Ik heb haar op de Illinois gebruikt omdat ze weinig diepgang heeft, en voor de winter lag ze in Peoria, waar niet veel ijs was. Maar de *Eli Reynolds* is niet veel waard. Ze heeft me nieuw niet meer dan vijftwintigduizend dollar gekost, en dat was in 1850.’

‘Zeven jaar geleden,’ merkte York op. ‘Niet heel lang.’

Marsh schudde zijn hoofd. ‘Zeven jaar is enorm lang voor een rivierstomer. De meeste houden het niet langer dan vier of vijf jaar uit. De rivier verslindt ze. De *Eli Reynolds* was beter gebouwd dan de meeste andere, maar ze heeft niet lang meer te gaan.’ De kapitein begon aan zijn oesters, die hij in hun geheel van de schelp naar binnen liet glijden om ze vervolgens met een stevige slok wijn weg te spoelen. ‘Ik ben dus verbaasd, York,’ ging hij verder toen hij er een stuk of zes had verorberd.

‘U wilt een aandeel van vijftig procent in mijn lijn, die uit slechts een kleine en oude boot bestaat. In uw brief noemde u een prijs. Een veel te hoge prijs. Misschien dat de Fevre River Pakketbotenmaatschappij dat waard was toen ik zes boten had. Maar nu niet meer.’ Hij gooide een volgende oester naar binnen. ‘U kunt uw investering in geen tien jaar terugverdienen, niet met de *Reynolds*. Ze kan niet genoeg vracht of passagiers vervoeren.’ Hij veegde zijn lippen af aan zijn servet en keek de vreemdeling tegenover hem aan. Het eten had hem nieuwe kracht gegeven en hij voelde zich weer zijn oude zelf, baas over de situatie. Yorks blik was onmiskenbaar intens, maar er was niets in om bang voor te zijn.

‘U hebt mijn geld nodig, kapitein,’ zei de man. ‘Waarom vertelt u me dit? Bent u niet bang dat ik een andere partner opzoek?’

‘Ik werk niet op die manier,’ antwoordde Marsh stellig. ‘Ik zit al dertig jaar op de rivier. Als jongen zakte ik met vlotten af naar New Orleans, ik heb op platbodems en duwschuiten gewerkt voordat ik op de stomers kwam. Ik ben loods geweest en stuurman, hulpmachinist en zelfs dekknecht. Ik ben alles geweest wat je maar kunt zijn in dit vak, op één ding na: een bedrieger.’

‘Een eerlijk man,’ zei York op een licht ironische toon en Marsh vroeg zich af of hij in het ootje werd genomen. ‘Ik ben blij dat u mij zelf hebt verteld hoe uw bedrijf erbij staat, kapitein. Uiteraard wist ik dat al, en mijn aanbod blijft gelden.’

‘Waarom?’ vroeg hij bot. ‘Alleen een dwaas gooit geld weg. U lijkt me geen dwaas.’

De hoofdgang werd geserveerd voordat York antwoord kon geven. De kippen van Marsh waren perfect krokant, zoals hij ze graag had. Hij sneed een poot los en begon hongerig te eten. York kreeg een dikke plak rosbief, rood en half rauw, badend in het bloed en de jus. De kapitein keek hoe hij het vlees behendig en met gemak aanviel. Hij liet zijn mes erdoor glijden alsof het boter was, zonder een ogenblik stil te houden om te hakken of te zagen, zoals Marsh zelf vaak deed. Hij gebruikte zijn vork als een deftige heer, zijn handen vloeiend langs elkaar bewegend bij het aanzetten van zijn mes. Kracht en gratie, York had beide in die lange, bleke handen en daar had Marsh bewondering voor. Hij vroeg zich af waarom hij ze eerder voor vrouwenhanden had kunnen houden. Ze waren wit, maar sterk, hard als de witte toetsen van de vleugel in de grote salon van de *Eclipse*.

‘En?’ drong de kapitein aan. ‘U hebt mijn vraag niet beantwoord.’

Joshua York zweeg even. ‘U bent eerlijk geweest tegen mij, kapitein Marsh,’ zei hij ten slotte. ‘Ik zal uw eerlijkheid niet met leugens belonen,

zoals ik van plan was. Maar ik zal u ook niet met de waarheid belasten. Er zijn zaken die ik u niet kan vertellen, zaken die u niet zou willen weten. Ik leg u mijn voorwaarden voor, om te kijken of we tot overeenstemming kunnen komen. Zo niet, dan gaan we vriendschappelijk uit elkaar.'

Marsh sneed de borst van zijn tweede kip. 'Ga verder, ik ga niet weg.'

York legde zijn mes en vork neer en zette zijn vingertoppen tegen elkaar.

'Ik heb mijn eigen redenen om heer en meester te willen zijn op een rivierstomer. Ik wil over de hele lengte van deze prachtige rivier reizen, in alle rust en comfort, niet als passagier maar als kapitein. Ik heb een droom, een doel. Ik zoek vrienden en bondgenoten en ik heb vijanden, veel vijanden. De details zijn voor u verder niet van belang. Als u ze niettemin wilt horen, vertel ik u leugens. Dwing mij daar niet toe.' Zijn ogen werden even keihard, maar verzachtten weer toen hij glimlachte. 'Het enige wat voor u van belang is, kapitein, is mijn verlangen om een boot te bezitten en er de zeggenschap over te hebben. Zoals u ziet ben ik geen rivierman. Ik weet niets van stomers of van de Mississippi, afgezien van wat ik in een stuk of wat boeken heb gelezen en wat ik heb geleerd tijdens mijn verblijf in St. Louis. Ik heb dus een partner nodig, iemand die vertrouwd is met de rivier en het slag mensen dat daar woont. Iemand die de dagelijkse gang van zaken op mijn boot regelt en die mij vrijlaat om mijn eigen doelen na te jagen.

Die partner moet ook over andere kwaliteiten beschikken. Hij moet discreet zijn, omdat ik niet wil dat mijn gedrag – dat soms merkwaardig is, dat geef ik toe – het gesprek van de dag wordt in alle aanlegplaatsen. Hij moet betrouwbaar zijn omdat ik het hele reilen en zeilen in zijn handen leg. Hij moet dapper zijn. Ik wil geen zaken doen met een zwakkeling, een bijgelovige of iemand die overdreven religieus is. Bent u religieus ingesteld, kapitein?'

'Nee,' zei Marsh. 'Ik heb het nooit op Bijbelfanaten gehad, en zij niet op mij.'

York glimlachte. 'Pragmatisch. Ik wil een pragmatische partner. Iemand die zich op zijn deel van de overeenkomst concentreert en mij niet te veel vragen stelt. Ik stel prijs op mijn privacy en als mijn gedrag soms vreemd, willekeurig of grillig lijkt, wil ik daar niet op worden aangesproken. Begrijpt u wat ik van u vraag?'

Marsh wreef nadenkend over zijn baard. 'En als ik dat begrijp?'

'Dan worden we partners. Laat uw advocaten en werknemers de lijn runnen. U reist met mij mee op de rivier. Ik ben de kapitein. U kunt uzelf loads noemen, stuurman, medekapitein, wat u maar wilt. De da-

gelijkse leiding op de boot laat ik aan u over. Ik zal niet vaak bevelen geven, maar wanneer ik het doe, zorgt u ervoor dat ik onvoorwaardelijk gehoorzaamd word. Ik heb vrienden die met ons mee zullen reizen in de passagiershutten, kosteloos. Misschien geef ik ze bepaalde posities aan boord, taken waar ik hen geschikt voor acht. En het kan zijn dat ik nog meer vrienden maak langs de rivier, die ik dan ook aan boord breng. U heet hen welkom. Kapitein Marsh, als u met deze voorwaarden kunt leven, worden we samen rijk en reizen we ontspannen en in weelde over uw rivier.'

Abner Marsh lachte. 'Misschien. Maar het is niet mijn rivier, meneer York, en als u denkt dat we in luxe kunnen reizen op de oude *Eli Reynolds*, dan komt u van een koude kermis thuis als u aan boord stapt. Het is een oude, versleten badkuip met armzalige voorzieningen, en meestentijds volgepakt met vreemdelingen die met een dekplaats van het ene onooglijke gat naar het andere reizen. Ik ben al twee jaar niet meer aan boord geweest – de oude kapitein Yoerger vaart voor mij met de *Reynolds* – maar de laatste keer dat ik aan het roer stond, stonk ze een uur in de wind. Als u luxe wilt, moet u zien dat u een aandeel koopt in de *Eclipse* of de *John Simonds*.'

Joshua York nipte van zijn wijn en glimlachte. 'Ik dacht niet aan de *Eli Reynolds*, kapitein.'

'Het is de enige boot die ik heb.'

York zette zijn glas neer. 'Kom mee. We zijn hier klaar. Laten we naar mijn kamer gaan om de zaak verder te bespreken.'

Marsh begon zwakjes te protesteren – het Planters' House had een uitstekend dessertmenu dat hij niet graag liet schieten. Maar York hield voet bij stuk.

De kamer was een grote, goed ingerichte suite, de beste die het hotel te bieden had, meestal gereserveerd voor rijke planters uit New Orleans. 'Ga zitten,' zei York. Hij wees naar een grote, comfortabele stoel in de salon. De kapitein deed wat hem gezegd werd terwijl zijn gastheer naar een andere kamer liep en even later terugkwam met een kleine, met ijzer beslagen kist. 'Kom hier,' zei hij, maar Marsh was al overeind gekomen om achter hem te gaan staan. York sloeg het deksel open.

'Goud,' zei Marsh zacht. Hij pakte een handvol munten, liet ze tussen zijn vingers door glijden en genoot van het gevoel van het zachte, gele metaal, de warme glans en het rinkelende geluid. Hij bracht een van de munten naar zijn mond en beet. 'Echt,' zei hij spugend. De munt vloog terug de kist in.

'Tienduizend dollar in goudstukken van twintig dollar,' zei York. 'Ik heb nog twee van zulke kisten en kredietbrieven voor aanzienlijk hogere

bedragen van banken in Londen, Philadelphia en Rome. Neem mijn aanbod aan, kapitein Marsh, en u krijgt een tweede boot, een die aanzienlijk groter en luxueuzer is dan uw *Eli Reynolds*. Of misschien moet ik zeggen dat wij een tweede boot krijgen.' Hij glimlachte.

Abner Marsh was van plan geweest het aanbod van York af te slaan. Hij had het geld hard genoeg nodig, maar hij was een achterdochtig man die niet van raadsels hield, en York vergde te veel van zijn goede vertrouwen. Het aanbod had te goed geklonken om waar te zijn. De kapitein was ervan overtuigd dat er ergens een addertje onder het gras zat en dat het hem slecht zou bekomen als hij zou toehappen. Maar kijkend naar Yorks glanzend gele rijkdom begon hij zijn vastberadenheid te verliezen. 'Een nieuwe boot, zegt u?' vroeg hij weifelend.

'Ja. En dat komt boven op de prijs die ik betaal voor een belang van vijftig procent in uw pakketbotenlijn.'

'Hoeveel...' begon Marsh. Zijn lippen waren droog. Hij likte ze nerveus. 'Hoeveel wilt u in de bouw van die nieuwe boot steken, meneer York?'

'Hoeveel is er nodig?' vroeg de man rustig.

De kapitein pakte opnieuw een handvol gouden munten en liet ze tussen zijn vingers door rinkelend terugvallen in de kist. Zoals ze glanzden... dacht hij bij zichzelf, maar het enige wat hij zei was: 'U zou niet zoveel mee moeten nemen, York. Er lopen genoeg schurken rond die u al voor één van die munten zouden ombrengen.'

'Ik kan mijzelf beschermen, kapitein.' Marsh zag de blik in zijn ogen en kreeg koude rillingen. Hij had medelijden met de dief die zou proberen om er met het goud van Joshua York vandoor te gaan.

'Loopt u met mij mee naar de aanlegkades?'

'U hebt me nog geen antwoord gegeven, kapitein.'

'U krijgt uw antwoord. Maar kom eerst mee. Ik moet u iets laten zien.'

'Goed.' York sloot de kist en de zachte, gele glans verdween uit de kamer, die plotseling beklemmend en donker leek.

De nachtlucht was koel en vochtig en het klakken van hun laarzen weergalmde door de donkere, verlaten straten. Yorks gang stak soepel en elegant af tegen de zware, autoritaire tred van de kapitein. Hij droeg een losse loodsjas in de vorm van een cape en een oude, hoge hoed die een lange schaduw wierp in het licht van de halve maan. De kapitein keek nors naar de donkere steegjes tussen de sombere bakstenen pakhuizen en probeerde een onverzettelijke, laatdunkende kracht uit te stralen die genoeg moest zijn om straatrovers op afstand te houden.

Langs de kades lagen minstens veertig stoomboten die aan meerpalen

en drijvende steigers waren vastgebonden. Zelfs op dit uur was het nog niet overal stil. Hoge stapels vracht wierpen zwarte schaduwen in het maanlicht. Ze liepen langs sjouwers die tegen kratten en balen hooi zaten uit te rusten, de fles van hand tot hand lieten gaan of hun pijpen van gedroogde maïskolven rookten. Bij tien of meer boten brandde er nog licht achter de ramen van de hutten. De pakketboot *Wyandotte*, die op de Missouri voer, was verlicht en werd op stoom gebracht. Ze zagen een man naast het stuurhuis op het hoogste dek van een grote zijradstomer staan. Hij keek nieuwsgierig in hun richting toen Abner Marsh en York voorbijkwamen en verder liepen langs de processie van donkere, stille stomers, met hun hoge schoorstenen die tegen de sterrenhemel afstaken als zwarte bomen, bekroond met vreemde bloemen.

De kapitein bleef uiteindelijk staan voor een grote, rijkversierde boot met zijraderen. De vracht lag als een berg opgetast op het hoofddek en de loopplank was hoog opgetrokken om ongewenste indringers van boord te houden. Zoals ze met haar neus tegen de oude, verweerde werfboot lag, was zelfs in het schemerlicht van de halve maan de grandeur van het vaartuig duidelijk te zien. Het was zonder meer de grootste en indrukwekkendste rivierstomer die langs de kades afgemeerd lag.

‘Ja?’ zei Joshua York zacht, met respect in zijn stem. Dat was misschien het doorslaggevende geweest, bedacht Marsh later – het respect in zijn stem.

‘Dat is de *Eclipse*,’ zei de kapitein. ‘De naam van de boot staat op de raderkast.’ Hij wees met zijn stok. ‘Kunt u het lezen?’

‘Heel goed. Ik kan uitstekend zien in de nacht. Dit is dus een bijzondere boot?’

‘Bijzonder? Ja, ze is bijzonder. Dit is de *Eclipse*, en elke man en jongen langs de rivier kent haar. Ze is nu oud – ze werd in 1852 gebouwd, vijf jaar geleden, maar ze is nog altijd groots. Ze zeggen dat ze driehonderdvijfenzeventigduizend dollar kostte en ze was het waard. Er is nooit een grotere, mooiere, for-mi-da-be-le-re boot geweest dan deze hier. Ik heb haar bestudeerd, ben als passagier op haar meegevaren. Ik weet waar ik het over heb.’ Marsh wees. ‘Ze is honderdelf meter lang en twaalf meter breed. De grote salon aan boord is honderd meter lang, en zoiets heb je nog nooit gezien. Aan de ene kant staat een gouden standbeeld van Henry Clay, aan de andere kant van Andy Jackson en ze staan elkaar over die hele afstand woest aan te kijken. De salon heeft meer kristal, zilver en gekleurd glas dan waar het Planters’ House van kan dromen, er hangen schilderijen, het eten is fantastisch en spiegels – zúlke spiegels. En dat is allemaal nog niets in vergelijking met haar snelheid.

Onder het salondek staan niet minder dan vijftien ketels. De machine maakt een slag van 3,3 meter – ik zeg u, er is geen boot op welke rivier ook die het tegen haar kan opnemen wanneer kapitein Sturgeon haar volle stoom geeft. Ze haalt met gemak achttien mijl per uur, stroomopwaarts. In 1853 heeft ze het record gevestigd van New Orleans naar Louisville. Ik weet de tijd nog uit mijn hoofd. Vier dagen, negen uur en dertig minuten. Ze versloeg die verdomde *A.L. Shotwell* met vijftig minuten, hoe snel de *Shotwell* ook is.’ Marsh draaide zich half om en keek York aan. ‘Ik hoopte dat mijn Lady Liz het op een dag tegen de *Eclipse* zou opnemen, haar tijd zou verbeteren of regelrecht tegen haar zou racen, maar ze had het nooit kunnen halen, weet ik nu. Ik hield mezelf voor de gek. Ik had het geld niet om een boot te bouwen die het tegen de *Eclipse* kan opnemen.

Geef me dat geld, meneer York, en u hebt een partner. Dat is mijn antwoord. U wilt de helft van de Fevre River Pakketbotenmaatschappij en een partner die alles rustig regelt en geen vragen stelt over uw aan gelegenheden? Prima. Geef mij het geld om een boot als deze hier te bouwen, en ik ben uw man.’

Joshua York keek naar de grote boot die sereen en stil in de duisternis lag, rustig dobberend op het water, klaar voor alle uitdagingen. Glimlachend en met een schemerige fonkeling in zijn ogen keek hij Abner Marsh aan. ‘Akkoord,’ was alles wat hij zei. Daarop stak hij zijn hand uit.

De kapitein grijnsde zijn schots en scheve gebit bloot en legde zijn grote vlezige vingers strak om de slanke witte hand van York. ‘Akkoord,’ zei hij luid, terwijl hij uit alle kracht begon te knijpen zoals hij bij het zakendoen altijd deed om de standvastigheid en moed van zijn partners te testen. Hij kneep tot hij de pijn in hun ogen zag.

Maar de ogen van York bleven helder en zijn hand klemde met een verbazingwekkende kracht rond die van Marsh. Harder en harder werd de greep, terwijl de spieren onder die bleke huid opbolden en zich span den als ijzeren veren. Marsh moest slikken om niet te gaan gillen.

York liet los. ‘Kom.’ Hij gaf de kapitein een klap op zijn schouder die hem half liet struikelen. ‘Er moeten plannen worden gemaakt.’

New Orleans, mei 1857

Norse Billy Tipton kwam iets over tien en bij de Franse handelsbeurs aan en zag hoe er vier tonnen wijn, zeven kratten droge goederen en een scheepslading meubels werden geveild voordat de slaven werden binnengebracht. Hij leunde met zijn ellebogen op de lange, marmeren bar die half om de ronde ruimte liep en dronk zwijgend van zijn absint, terwijl hij keek hoe de veilingmeesters of *encanteurs* hun handelswaar in twee talen aan de man probeerden te brengen. Norse Billy was een duistere, magere en lijkleke man met een lang paardengezicht dat de sporen droeg van de pokken die hij als jongen had gehad. Zijn haar was dun, bruin en schilferig. Hij glimlachte zelden en had angstwekkend ijzige ogen.

Die ogen, koud en gevaarlijk, waren zijn bescherming. De Franse handelsbeurs was een imponerend geheel, al te groots naar zijn smaak, en het was een feit dat hij er niet graag kwam. Ze werd gehouden in de ronde hal van het St. Louis Hotel onder een hoge koepel met een roosvenster, waardoor het daglicht neerstroomde op de veilingtafels en de bidders. De koepel had met gemak een doorsnee van vierentwintig meter. Om de ronde ruimte met galerijen stonden grote pilaren. Het plafond was uitbundig versierd, de muren waren overdekt met merkwaardige schilderijen en de bar was van massief marmer, net als de vloer en de tafels van de *encanteurs*. De vaste bezoekers zagen er even weelderig uit als het decor: rijke planters die stroomopwaarts aan de rivier woonden en jonge creoolse dandy's uit de oude stad. Norse Billy had een hekel aan de creolen, de blanke kolonisten van Franse afkomst, met hun rijke kleding, hooghartige maniertjes en donkere, minachtende ogen. Hij stond niet graag tussen hen in. Ze waren heetgebakerd, zochten altijd ruzie en waren verzot op duelleren. En soms nam een van die jongens aanstoot aan hem vanwege de manier waarop hij hun taal verminkte en naar hun vrouwen keek, kortom vanwege zijn ongemanierde, sjofele, arrogante Amerikaansheid. Maar dan zagen ze zijn ogen, vaal, star, vervuld van kwaadaardigheid – en meestal wendden ze zich af.

Niettemin, als het aan hem lag, zou hij zijn slaven liever bij de Amerikaanse handelsbeurs in het St. Charles gaan halen, waar de manieren

minder verfiind waren, Engels de voertaal was in plaats van Frans en hij zich minder buitenstaander voelde. De grandeur van de ronde hal in het St. Louis Hotel imponeerde hem niet, op de kwaliteit van de geserveerde drankjes na.

Toch moest hij hier noodgedwongen één keer per maand naartoe. De Amerikaanse handelsbeurs was prima om veldslaven of koks te halen, zo donker als je maar wilde, maar voor een lekker meisje, zo'n jonge, lichtgetinte schoonheid met een achtste negerbloed zoals Julian ze het liefst had, moest je naar de Franse handelsbeurs. Julian wilde schoonheid, hij stond op schoonheid.

Norse Billy deed wat Damon Julian hem zei.

Het was tegen elven toen de laatste wijn was geveild en de handelaren hun waren uit de slavencellen aan Moreau Street, Esplanade Street en Common Street naar binnen brachten. Mannen en vrouwen, oud en jong, en kinderen, van wie er buitenproportioneel veel een lichte huidskleur en haast blanke gezichten hadden. En ze waren intelligent, wist Norse Billy, waarschijnlijk spraken ze Frans. Ze werden aan de ene kant van de ruimte opgesteld voor inspectie en een aantal jonge creoolse mannen liep vrolijk langs de rij, luchtig commentaar leverend terwijl de handel van die dag nader werd bekeken. Norse Billy bleef aan de bar en bestelde nog een absint. Hij had de meeste depots de vorige dag al bezocht om het aanbod te bekijken. Hij wist wat hij wilde.

Een van de veilingmeesters sloeg met zijn hamer op de marmeren tafel. Onmiddellijk staakten de vaste bezoekers hun gesprekken en richtten hun aandacht op hem. Hij wenkte en een jonge vrouw van ongeveer twintig jaar klom wankelend boven op een krat. Ze was een tengere quadrone, met een kwart negerbloed, die vanwege haar grote ogen op haar manier knap was. Ze droeg een bonte katoenen jurk en groene linten in haar haar. De veilingmeester begon haar uitbundig te prijzen. Norse Billy keek ongeïnteresseerd toe hoe twee jonge creolen tegen elkaar opboden. Uiteindelijk werd ze verkocht voor veertienhonderd dollar.

Daarna werd er een oudere vrouw geveild die als kokkin werd aangeprezen, gevolgd door een jonge moeder met twee kinderen, in één koop. Billy wachtte nog een paar verkopen af. Het was kwart over twaalf en de Franse beurs stond bomvol met bidders en toeschouwers toen de slavin die hij had gekozen werd opgevoerd.

Ze heette Emily, vertelde de encanteur. 'Kijk eens naar haar, heren,' brabbelde hij in het Frans, 'kijkt u toch eens. Wat een perfectie! Het is jaren geleden dat er een zo goed lot hier ter veiling werd aangeboden, en het zal opnieuw jaren duren voordat we er weer een van haar kwa-

liteit terugzien.' Norse Billy moest hem toegeven. Emily was zestien of zeventien jaar, schatte hij, maar al bijzonder goed ontwikkeld als vrouw. Ze keek een beetje angstig op het veilingblok maar de donkere eenvoud van haar jurk liet haar figuur goed uitkomen en ze had een prachtig gezicht – grote, zachte ogen en een gave, getinte huid, licht als *café au lait*. Zij zou Julian bevallen.

Er werd flink geboden. De planters konden zo'n schoonheid niet gebruiken, maar zes of zeven van de creolen zaten hard achter haar aan. Ongetwijfeld hadden de andere slaven Emily ingelicht over wat haar mogelijk te wachten stond. Ze was mooi genoeg om na verloop van tijd haar vrijheid te krijgen en door een van de verfijnde creoolse dandy's in een klein huisje op Ramparts Street te worden gehouden, op zijn minst totdat hij ging trouwen. Ze zou naar de quadronenbals in de Orleans Ballroom gaan, zijden jurken en strikken dragen en de aanleiding voor meer dan één duel worden. Haar dochters zouden een nog lichtere huid krijgen en voor hetzelfde goede leventje opgroeien. Als ze ouder werd, zou ze misschien voor kapster leren of een kosthuis runnen. Norse Billy nam met een kille uitdrukking op zijn gezicht een slok van zijn drankje.

De biedingen werden hoger. Bij tweeduizend dollar waren er nog maar drie mededingers actief. Op dat moment eiste een van hen, een getaande, kale man, dat ze uitgetkleed zou worden. De encanteur snauwde een kort bevel en Emily maakte voorzichtig haar jurk los en stapte eruit. Iemand schreeuwde een schunnig compliment dat een lachsalvo wekte bij het publiek. Het meisje glimlachte onzeker terwijl de veilingmeester grijsde en zelf ook commentaar leverde. Het bieden begon weer.

Bij vijftiwintighonderd dollar gaf de kale man het op – hij had gekregen wat hij wilde. De overgebleven bieders, twee creolen, boden drie keer in snel tempo achter elkaar en dreven de prijs op tot tweeëntighonderd dollar. De twijfel begon en de veilingmeester wist de jongste van de twee mannen een eindbod te ontfutselen: drieëndertighonderd dollar.

'Vierendertighonderd,' zei zijn tegenstander rustig. Norse Billy herkende hem. Het was de jonge, magere creool Montreuil, een beruchte gokker en duellist.

De andere man schudde zijn hoofd en de veiling leek voorbij. Montreuil grijsde al vol verwachting naar Emily. Norse Billy wachtte nog drie tellen voordat hij zijn glas absint opzette. 'Zevenendertighonderd,' zei hij met een luide, heldere stem toen de hamer bijna zou vallen.

De encanteur en het meisje keken beiden verrast op. Montreuil en een paar van zijn vrienden gaven Billy donkere, dreigende blikken. 'Achtendertighonderd,' zei de creool.

'Vierduizend,' bood Norse Billy.

Het was een hoge prijs, zelfs voor een dergelijke schoonheid. De creool zei iets tegen de twee mannen die bij hem stonden en de drie draaiden zich plotseling op hun hielen om en liepen uit de hal weg zonder nog een woord te zeggen. Hun voetstappen tikten driftig op het marmer.

'Ik geloof dat ik de veiling heb gewonnen,' zei Norse Billy. 'Kleed haar aan en maak haar klaar om te vertrekken.' De anderen keken hem allemaal aan.

'Natuurlijk!' zei de encanteur. Een andere veilingmeester stond op achter zijn tafel en trok met zijn hamer de aandacht van het publiek voor een volgende schoonheid, waarop de Franse handelsbeurs weer begon te gonzen.

Norse Billy Tipton leidde Emily door de lange zuilengalerij van de ronde hal naar St. Louis Street, langs alle modieuze winkels waar straat-slijpers en rijke reizigers hen nieuwsgierig nakeken. Toen hij het volle daglicht weer binnenstapte en met zijn ogen tegen de felle gloed knipperde, kwam Montreuil naast hem lopen. 'Monsieur,' begon hij.

'Spreek Engels als je met mij wilt praten,' bromde Billy. 'Hier buiten is het mister Tipton, Montreuil.' Zijn lange vingers trilden en hij fixeerde de ander met zijn ijskoude blik.

'Mister Tipton,' zei de creool in vlak, accentloos Engels. Zijn gezicht was rood aangelopen. Achter hem stonden zijn twee metgezellen stijf toe te kijken. 'Ik heb eerder meisjes verloren. Ze is prachtig, maar haar te verliezen, betekent niets. Waar ik aanstoot aan neem, is de manier waarop u biedt, mister Tipton. U maakte me belachelijk daarbinnen en zette me voor gek met uw triomfantelijke gedrag.'

'Nou, nou,' zei Norse Billy. 'Nou, nou.'

'U speelt een gevaarlijk spel,' waarschuwde Montreuil. 'Weet u wie ik ben? Als u iemand van stand was, zou ik u uitdagen, meneer.'

'Duelleren is verboden, Montreuil. Heb je dat nog niet gehoord? En ik ben niet van stand.' Hij draaide zich weer om naar het meisje dat voor de gevel van het hotel was blijven staan kijken. 'Kom mee,' zei hij. Toen hij verder liep over het trottoir, kwam ze achter hem aan.

'U zult hiervoor met gelijke munt worden terugbetaald, monsieur!' riep Montreuil hem na.

Billy negeerde hem en sloeg een hoek om. Hij liep stevig door en had nu een zekere trots in zijn gang, wat in de Franse handelsbeurs had ontbroken. Op straat voelde hij zich thuis, hier was hij opgegroeid, hier